

Handläggare
Maria Haskas
Telefon: 08-508 06 205**Till**
Bromma stadsdelsnämnd
18 december 2025

Föreläggande om att utreda tänkbara orsaker till höga bakteriehalter vid Johannelundsbadet (Minneberg)

Återrapportering av utredning

Förvaltningens förslag till beslut

1. Bromma stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till miljö- och hälsoskyddsnämnden.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Med anledning av den försämrade badvattenkvaliteten vid Johannelundsbadet (Minneberg) har Bromma stadsdelsnämnd som ansvarig verksamhetsutövare delgivits ett föreläggande från miljö- och hälsoskyddsnämnden att:

- Utreda tänkbara orsaker till de höga bakteriehalterna vid Johannelundsbadet (Minneberg).
- Ta fram en åtgärdsplan innehållande förslag på åtgärder för att minimera höga bakteriehalter.
- Inkomma med en skriftlig rapport av utredningen och åtgärdsplanen senast den 1 maj 2025.

Förlängd svarstid har beviljats till den 19 december 2025. Förvaltningen har uppdragit åt en konsult att genomföra en utredning av tänkbara orsaker till de höga bakteriehalterna vid Johannelundsbadet samt att föreslå åtgärder. Utredningen sammanfattas i detta tjänsteutlåtande och biläggs i sin helhet. Utifrån utredningens slutsatser har förvaltningen tagit fram en åtgärdsplan som presenteras i detta tjänsteutlåtande och överlämnas till miljö- och hälsoskyddsnämnden som svar på föreläggandet.

Bakgrund

Johannelundsbadet (Minneberg) är en officiell badplats och varje år bedöms statusen på dessa bad. Varje år görs en sammanställning med en klassificering av alla officiella badplatser i staden.

Klassificeringen baseras på de senaste fyra årens provtagningsserier. Varje provtagningspunkt vid baden betraktas av Havs- och vattenmyndigheten som ett fristående strandbad, där bedömningar görs för varje kontrollpunkt. Johannelundsbadet omfattas av en provtagningspunkt. Under de senaste åren har provpunkten Johannelundsbadet visat avvikande badvattenprover med höga eller mycket höga bakteriehalter. De avvikande provresultaten har framkommit fördelat under den större delen av sommaren. Vid klassificering efter säsong 2024 erhöll Johannelundsbadet (Minneberg) klassificeringen Dålig badvattenkvalitet via Havs- och vattenmyndigheten baserat på förhöjda bakteriehalter under de senaste fyra årens provtagning. En permanent Avrådan från bad har gällt på Johannelundsbadets provtagningspunkt under hela perioden sommaren 2025.

Med anledning av detta har miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömt att en utredning av tänkbara orsaker till vattnets förorening vid Johannelundsbadet (Minneberg) är nödvändig. Ansvarig enligt miljöbalken för att vidta åtgärder för att komma tillrätta med olägenheter från en verksamhet är i första hand verksamhetsutövaren. Det är Bromma stadsdelsnämnd som ansvarar för drift och skötsel, och som därför anses vara verksamhetsutövare i miljöbalkens mening.

Ärendet

Med anledning av den försämrade badvattenkvaliteten vid Johannelundsbadet (Minneberg) har Bromma stadsdelsnämnd som ansvarig verksamhetsutövare delgivit ett föreläggande från miljö- och hälsoskyddsnämnden att:

- Utreda tänkbara orsaker till de höga bakteriehalterna vid Johannelundsbadet (Minneberg).
- Ta fram en åtgärdsplan innehållande förslag på åtgärder för att minimera höga bakteriehalter.
- Inkomma med en skriftlig rapport av utredningen och åtgärdsplanen senast den 1 maj 2025.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning Ekonomi, lokal och stadsmiljö. Bromma stadsdelsnämnd har ombetts återrapportera till miljö- och hälsoskyddsnämnden senast den 1 maj 2025. Förlängd svarstid har beviljats till den 19 december 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har uppdragit åt en konsult att genomföra en utredning av tänkbara orsaker till de höga bakteriehalterna vid Johannelundsbadet samt att föreslå åtgärder. Utredningen sammanfattas nedan och biläggs i sin helhet.

Utredningen har genomförts i form av fältobservationer, markundersökningar samt provtagning av badvatten. Prov på badvatten har uttagits i slutet av månaden under mars, april, maj, juni och i början av augusti 2025. Jordprov har tagits i dike som har avrinning från kolonilottsområdet. Inget vatten fanns i diket vid provtagningstillfället varpå vatten inte kunde provtas.

Analysresultat av badvatten har utförts med avseende på interstinala enterokocker och escherichia coli (e-coli). Resultaten har visat på tjänligt vatten med undantag för två provtagningstillfällen. Analys av jord från dike som leder från kolonilotter mot Johannelundsbadet har inte indikerat på e-coli eller enterokocker. Vad som orsakar de förhöjda resultaten är inte klarlagt. Det kan bero på strändernas läge i en vik där vattenrörelse är in mot land, närhet till dagvattenutsläpp eller om förbipasserande båtar tömmer sina tankar på väg mot hamn som kan påverka badvattenkvaliteten vid badet. Det kan även bero på påverkan från människor eller djur som badar från stranden samt de fåglar som uppehåller sig på de badflottar eller gräsytor som finns invid badplatsen.

För att förbättra badvattenkvaliteten rekommenderas en del åtgärder men även fortsatt utredning. Provtagning av yttlig jord på stranden kan genomföras för att se om man hittar samma resultat där som i vattnet samt vid badflottarna för att se om det är högre bakteriehalter där. Man kan försöka ta reda på om bakterierna kommer från människa eller djur samt ta reda på hur ledningsnätet för dagvatten ser ut i området och om bräddning sker i närheten. Vidare kan man ta reda på om det gödslas vid gräsytor ovan stranden i Johannelund och Minneberg.

Förvaltningen kan utesluta att gödsling av gräsytor ovan stranden är en orsak då dessa sköts om av förvaltningen och gödsling inte förekommer. Utifrån utredningens slutsatser har förvaltningen tagit fram en åtgärdsplan. Enligt åtgärdsplanen avser förvaltningen att:

- Inför badsäsongen 2026 säkerställa att sandstranden rengörs varje morgon och vid behov ytterligare en gång genom att öka tillsyn till två gånger dagligen när fåglar upptäcks på badet.
- Sätta upp informationsskyltar om de åtgärder som vidtas och varför samt hur allmänheten kan bidra.
- I samarbete med Trafikkontoret se till att regelbundna åtgärder, såsom drönare eller vallning av hundar, genomförs för att mota bort gässen vid vissa tidpunkter.

- Genomföra utökad provtagning för e-coli samt DNA-spårning som kan avgöra om det är bakterier från fågel, människa eller annat som orsakar otjänligt vatten.
- Inte lägga i flotten under kommande säsong med hänvisning till att fåglar uppehåller sig på denna.
- Modifiera landskapet för att minska öppna ytor, exempelvis genom att låta vissa gräsytor växa till långgräs och att anlägga hinder i form av häckplantering eller markutrustning och/eller fasta element i landskapet.
- Införa strandvärdar i form av ferieungdomar som kan rapportera om gässens närvaro och utföra lättare städning vid behov.
- Inleda en dialog med miljöförvaltningen gällande fritidsbåtarnas eventuella påverkan.
- Inleda en dialog med Stockholm vatten och avfall (SVOA) om hur ledningsnätet för dagvatten ser ut i området och om bräddning sker i närheten.

Förvaltningen föreslår att Bromma stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet och överlämnar det till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör
Bromma stadsdelsförvaltning

Joel Färlin
Avdelningschef
Bromma stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Föreläggande om utredning av tänkbara orsaker till höga bakteriehalter vid Johannelundsbadet (Minneberg)
2. Utredning
3. Åtgärdsplan

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör	2025-11-26
Joel Färlin, Avdelningschef	2025-11-26